

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 9/ 17. maj 2023

PRAZNIČNI MESEC MAJ

Mesec maj izvira iz rimske mitologije in se imenuje po boginji Maji, ki je veljala za boginjo pomladi in rodovitnosti. Začetek maja je še bil še posebej vesel, saj smo ga pričeli z mednarodnim praznikom dela, ki je hkrati tudi dela prost dan. Slovenija je ena redkih držav, ki ima dela prost dan tudi 2. maja.

Maj nam prinaša kar nekaj mednarodnih dni. 5. maja smo obeležili mednarodni dan higiene rok in mednarodni dan babic. 9. maj je dan Evrope, dan kasneje pa svetovni dan gibanja za zdravje in svetovni dan možganske kapi. 12. maj je znan kot mednarodni dan medicinskih sester, 15. maj je mednarodni dan družine. 20. maja bomo obeležili mednarodni dan celiakije, 21. maja je pri nas znan kot dan tajnic Slovenije. 25. maja je svetovni dan bolezni ščitnice, 31. maja pa je svetovni dan brez tobaka.

Med vsemi dnevi so za nas najbolj pomembni trije: 20. maj je svetovni dan čebel. Čebele so zagotovo eden od najpomembnejših opraševalcev, ki zagotavljajo hrano in prehransko varnost, trajnostno kmetijstvo, pomembno prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb in ohranjanju okolja. Zelo pomembne so za ohranjanje biotske pestrosti in 22. maja

obeležujemo ravno mednarodni dan biotske raznovrstnosti, ki je zaradi podnebnih sprememb vedno bolj ogrožena. Zadnji v nizu posebnih dni pa je 24. maj, evropski dan naravnih parkov.

Poskrbimo tudi mi za ohranjanje biotske pestrosti in v okolici vrtcev, šol in domov posadimo in posejmo nekaj pisanih, dišečih in medonosnih cvetlic.

Želimo vam prijetne majske dni! 😊😊😊

KOLENDAR DOGODKOV:

21. – 24. maj	Mobilnost Erasmus+ projekt: Merim lokalno, vplivam globalno (Zadar)
29. – 31. maj	Mednarodna spletna konferenca: GOZD – NAŠ VSEŽIVLJENJSKI UČITELJ <u>Več</u>
31. maj	Rok za oddajo poročil v Ekoportalu <u>Več</u>
31. maj	Rok za prijavo primera dobre prakse na Letni konferenci koordinatorjev 21. in 22. avgusta v Termah Čatež <u>Več</u>
2. junij	Zadnji rok za oddajo prispevkov Mladi poročevalci za okolje
3. junij	Izobraževanje GLOBE Elementary, CŠOD Črmošnjice <u>Več</u>
5. junij	Rok za oddajo izdelkov v projektu Mlekastično! Izberem domače <u>Več</u>
6. junij	Zaključni dogodek projekta Misija: Zeleni koraki (BTC)
9. junij	Zaključni dogodek projekta HNZTJ
10. junij	Mednarodna konferenca: Ekošole in trajnostni razvoj, OŠ Leskovec pri Krškem <u>Program</u>
15. – 17. junij	V. strokovno izobraževanje koordinatorjev programa Ekošola <u>Program srečanja</u>
30. jun. – 1. jul.	Začetno usposabljanje učiteljev in vzgojiteljev GLOBE, CŠOD Gorenje
21. avgust	Konferenca koordinatorjev programa Ekošola za vrtce 2023/2024 <u>Prijavnica</u>
22. avgust	Konferenca koordinatorjev programa Ekošola za šole in fakultete 2023/2024 <u>Prijavnica</u>

Vsebina:

Hrana ni za tjavendan
ERASMUS - GLOBE

2

Misija: ZELENI KORAKI

3

DAN ZEMLJE
Kako rešiti naš planet?

4

MVSE
XVI. srčecanje ekvrtcev

5

MPO
Oblikovalski izziv
Mednarodna konferenca

6

Vabimo !

7

DRUGA SPLETNA DELAVNICA PROJEKTA HRANA NI ZA TJAVENDAN

Na drugi delavnici, ki je potekala 14. aprila 2023 prek spleta, so bile predstavljene aktivnosti za izvedbo in obeležitev 3. slovenskega dneva brez zavržene hrane, predstavljeni so bili tudi primeri dobrih praks iz preteklih let. Na srečanju sta sodelovali tudi predavateljici Irena Simšič z Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in Tanja Bordon, strokovnjakinja in predavateljica o trajnostni prehrani. Posnetek delavnice si lahko ogledate na [tej povezavi](#).

3. SLOVENSKI DAN BREZ ZAVRŽENE HRANE

24. aprila smo slavnostno že tretjič obeležili slovenski dan brez zavržene hrane, s katerim želimo slehernega posameznika spodbuditi k zmanjševanju in preprečevanju nastanka zavržene hrane. Slavnostni dogodek je bil obeležen na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani na Rodici, kjer je bil predstavljen prvi koncept Mini tovarne, ki odgovarja na potrebe predelave viškov hrane.

Dogodek so popestrili tudi učenci OŠ Dragomelj, ki so ustvarjali z recikriranimi barvami iz zavržene hrane. Pokukajte in uporabite tudi recepte iz letošnje knjižice Recikrirana kuharija na povezavi [Hrana ni za tjavendan - knjižica Recikrirana kuharija 2022/2023](#)

ERASMUS - GLOBE »Merim lokalno, vplivam globalno«

Od 2. do 5. aprila 2023 je potekala prva mobilnost udeležencev Erasmus+ projekta »Merim lokalno, vplivam globalno«. Obiskali so OŠ Šime Budinića v Zadru, ki je v programu GLOBE že devet let. Učenci in učenke gostujoče šole so pri pouku predstavili meritve in protokole, ki jih izvajajo. Sledilo je terensko delo. Udeleženci so v sklopu protokola **atmosfera** (temperatura zraka in oblaki) raziskovali ozračje (določili so trenutno skupno oblačnost, barvo neba, vidljivost ter prepoznavali vrste oblakov).

Za protokol **biosfera** so pri pouku najprej izdelali merilna pripomočka denziometer in klinometer, na terenu pa so se naučili, kako z njuno pomočjo izvesti protokol pokrovnost in izračunati višino drevesa, kar so dodatno preverili še s pomočjo spletne aplikacije GLOBE Observer. Udeleženci so se naučili tudi pravilno izmeriti dolžino svojega koraka, kar so potrebovali za nadaljnje meritve biometrije, ko so določali dominante in kodominantne vrste dreves. V popoldanskem času so učenci in dijaki snemali video-vodiče za posamezne protokole, ki bodo po zaključku projekta dostopni vsem kot pomoč pri pravilnem izvajanju meritev.

Vsi udeleženci so se strinjali, da je pri izvajanju vseh protokolov potrebno veliko vaje, natančnosti in vztrajnosti.

Co-funded by
the European Union

ERASMUS+ MOBILNOST: Gozd - naš vseživljenjski učitelj

V tednu od 17. do 22. aprila je v Italiji (Soverato, Kalabrija) potekala zadnja mobilnost vzgojiteljev in učiteljev, ki so vključeni v Erasmus+ projekt: Gozd - naš vseživljenjski učitelj (ForLife). Udeleženci so se udeležili dogodka, na katerem so izpostavili pomen ohranjanja morskega ekosistema, čistih plaž in obalnih borovih gozdov ter sodelovali pri različnih aktivnostih na temo gozdne pedagogike. S pomočjo različnih aplikacij so prepoznavali posamezne drevesne vrste in se preizkusili v izdelovanju ptic iz storžev in iglic.

Obiskali so tudi osnovne šole v Soveratu in Montepaonu, kjer so izmenjali veliko idej in dobrih praks gozdne pedagogike ter zaznavanja gozdov s pomočjo različnih čutil. [Več](#)

Co-funded by
the European Union

1.852 otrok in mladih tudi letos sodelovalo v projektu Misija: Zeleni koraki

31. marca se je zaključil nagradni natečaj dveh misij: *Kako zeleni so moji in naši koraki?* in *Kako zmanjšujemo izpuste CO₂ v prometu?* Letos je v projektu sodelovalo 1.852 otrok, učencev in dijakov iz 61 slovenskih vrtcev, osnovnih in srednjih šol, pa tudi študentov. Med izdelki, ki smo jih prejeli, so maskota peško Oskar, maketa - čisto mesto, likovni izdelki z naslovom *Kako pa ti potuješ?*, različni video posnetki na temo trajnostne mobilnosti in izpustov ogljikovega dioksida.

Zaključni dogodek z razglasitvijo najboljših aktivnosti in ustanov ter podelitvijo nagrad bo 6. junija 2023.

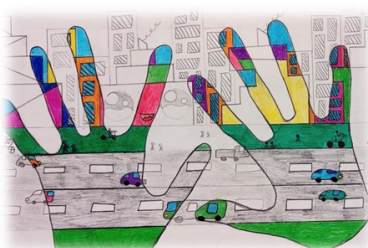
♀ POZOR! Misija: Zeleni koraki se nadaljuje med počitnicami

Ne pozabimo na okolju prijazne potovalne navade. Da bomo svoje znanje in navade prenesli tudi v počitniške dni, razpisujemo nagradni natečaj:

👉 **Moj počitniški dnevnik za zeleni promet:** beležite, kako ste preusmerili svoje potovalne navade (kako bi lahko potovali in kako ste potovali okolju bolj prijazno)

👉 **Mladi poročevalci med počitnicami potujejo zeleno:** pisni, foto in video prispevki o okolju prijaznih poteh in potovanjih med počitnicami.

Prispevke zbiramo do 10. septembra 2023. Izbor in razglasitev naj aktivnosti: **konec septembra 2023.**

Mednarodni natečaj »Kako rešiti naš planet?

22. aprila smo letos že 53. leto zapored obeležili **Dan Zemlje**, dan našega planeta. Planet Zemlja je radoživa, najverjetneje edinstvena in zato osamljena kapljica v vesolju, ki nam omogoča življenje.

Rastline, živali, gozdovi, oceani, reke in livade - vse, zaradi česar je naš svet tako raznolik, je zaradi nas in naših dejanj v vedno večji nevarnosti. Z izginjanjem raznovrstnosti življenja lahko izginejo tudi stvari, ki so nam povsem samoumevne, na primer čista voda, svež zrak, zdrava hrana. Ali si lahko zamislite življenje brez sprehodov po gozdu, petja ptic in rastlin okoli nas?

V sodelovanju s Časorisom smo razpisali mednarodni natečaj: Kako rešiti naš planet?, pobude organizacije [Global Youth and News Media](#). Odzvalo se je 51 ustanov in več kot 800 otrok, učencev, dijakov. Prejeli smo 160 različnih izdelkov: pesmi, kratke filme, spise, risbe, fotografije.

V vsaki od petih kategorij je strokovna komisija, v kateri sta bila dva predstavnika Časorisa in dva predstavnika progama Ekošola, izbrala dve zmagovalni ideji. Skupno je bilo nagrajenih 10 ustanov. Zmagovalne ideje so predstavljene v Časorisu, spletnem časopisu za mlade.

Poglejte objave, v katerih najdete mnogo navdihov:

<https://casoris.si/sola-se-predstavi/kako-bi-vrtcevski-otroci-resili-planet/>
<https://casoris.si/sola-se-predstavi/kako-bi-ucenci-prvega-triletja-resili-planet/>
<https://casoris.si/sola-se-predstavi/kako-bi-ucenci-drugega-triletja-resili-planet/>
<https://casoris.si/sola-se-predstavi/kako-bi-ucenci-tretjega-triletja-resili-planet/>
<https://casoris.si/sola-se-predstavi/kako-bi-dijaki-resili-planet/>

Kategorija	Ustanova	Mentor/ji	Avtor/ji
Vrtci	OŠ in vrtec Apače, Enota vrtca Stogovci	Martina Trost Sobočan	21 otrok
	Vrtec Radenci - Radenski mehurčki	Lucija Ogrin, Tajda Čeh, Saša Rakuša, Jasmina Fašalek Paldauf	36 otrok
I. triada	DOŠ I Lendava	Žužana Smolkovič	1. razred (10 učencev)
	OŠ Grm Novo mesto	Lucija Jakša	Lara K. (2. razred)
II. triada	OŠ XIV. divizije Senovo	Vida Geršak	16 učencev
	OŠ Vojnik, POŠ Socka	Sabina Skok	16 učencev
III. triada	DOŠ Prosenjakovci	Nuša Vegi Kalamar in Lavra Černela	25 učencev
	OŠ Kidričevo	Sonja Lenarčič	Arandjela H. (7. razred)
Srednje šole	ŠC Celje, SŠ za gradbeništvo in varovanje okolja	Janja Čuvan	Tinkara K.
	Srednja zdravstvena šola Slovenj Gradec	Doroteja Pernat	Ela P., Linda K., Zoja Ž.

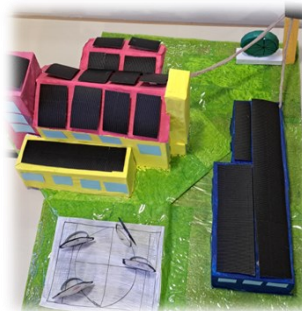

Izobraževanje z ustvarjanjem - zaključen tudi natečaj Mladi v svetu energije

24. aprila se je zaključil natečaj v okviru projekta Mladi v svetu energije. V razpisanih kategorijah smo prejeli plakate, pobarvanke, makete, videe, vetrnice, seminarsko nalogo in druge izdelke iz 52 ustanov.

MLADI V SVETU ENERGIJE

Trajnostna skupnost in mobilnost - rdeča nit XVI. srečanja koordinatorjev ekovrtcev Slovenije

97 koordinatorjev ekovrtcev iz vse Slovenije se je 11. maja 2023 zbralo na XVI. srečanju, ki ga je letos gostil Vrtec Škofja Loka in v središče postavil trajnostno skupnost in mobilnost. Občina Škofja Loka je med svoje cilje postavila tudi preoblikovanje potovalnih navad v kraju in med prebivalci. Med najbolj aktivnimi organizacijami, ki so pristopili k temu preoblikovanju, je prav Vrtec Škofja Loka, zato so dejavnosti izvajali celo leto. Otroci so z vodenjem in podporo vzgojiteljic odkrivali naravno in kulturno dediščino mesta, spoznavali, kaj je trajnostna mobilnost, spodbujali navade trajnostne mobilnosti, se povezovali in vključevali v druge dejavnosti v kraju. Dejavnosti, razmišljanje in rezultate so predstavili z različnimi izdelki, risbami in plakati, ki so jih razstavili v Sokolskem domu in jih na ogled ponudili tako udeležencem konference kot sokrajanom. Srečanja se je udeležil tudi antropolog dr. Dan Podjed, ki je opozoril na vlogo pametnih tehnologij in opreme ter predstavil pristop za iskanje rešitev, ki so po meri človeka. Posebej je izpostavil pomen skupnosti in sodelovanja, če želimo stopati na pot trajnostnega razvoja.

Predstavljen program dela za šolsko leto 2023/2024 za vrtce

Na konferenci smo predstavili Program dela za vrtce za šolsko leto 2023/2024. Temelji na zgodnjem naravoslovju, obsega pa še obvezne tematske sklope: Voda - Energija - Odpadki/Krožno gospodarstvo in Trajnostna mobilnost). Vrtci bodo s programom za 2023/2024 izvajali aktivnosti na več področjih: oblike varčevanja z vodo in zdravega življenjskega sloga, pravilno ravnanje z odpadki oziroma preprečevanje nastajanja odpadkov ter zgodnje ozaveščanje otrok o trajnostni mobilnosti.

Program dela za šolsko leto 2023/2024: https://ekosola.si/wp-content/uploads/2023/05/PROGRAM-DELA-ZA-VRTCE-2023_2024.docx

MEDNARODNO SODELOVANJE MLADI POROČEVALCI

Tretjič zapored smo povabili mlade poročevalce, da pripravijo prispevek z vrstniki iz druge države v t. i. kategoriji MPO - mednarodno sodelovanje. Skupaj izberejo temo in vrsto prispevka. Gre za večmesečno delo, ki ga spremljajo predstavitve države, kraja, raziskovanje teme in končna izdelava prispevka.

Učenci in dijaki iz 13 osnovnih in srednjih šol so pripravili članke, foto reportaže in video prispevke z vrstniki iz Turčije, Portugalske, Srbije in Malte. Pogledate jih na Facebook strani MPO [Mladi poročevalci za okolje - Objave](#) | [Facebook](#), vsi prispevki letošnjega leta s celega sveta pa so dostopni na mednarodni platformi na povezavi [YRE Competition - Exposure](#).

KROŽNOST JE NAŠA PRILOŽNOST IN OBLIKOVALSKI IZZIV

12. maja smo zaključili projekta Krožno je naša priložnost in Oblikovalski izziv, namenjena izobraževanju o krožnem gospodarstvu. V projektu raziskujemo in oblikujemo rešitve, ki presegajo ustaljene in uveljavljene okvirje, z njimi prestopamo meje in oblikujemo svet prihodnosti. Da se tega lotimo, terja veliko priprav, učenja, raziskovanja, razumevanja. Zato smo toliko bolj veseli, da se malce »bolj trdih orehov« lotevate tudi mentorji mlajših učencev in otrok.

VABIMO

MEDNARODNA SPLETNA KONFERENCA: GOZD - NAŠ VSEŽIVLJENJSKI UČITELJ

V okviru Erasmus+ projekta **Gozd - naš vseživljenjski učitelj** bomo izvedli spletno mednarodno konferenco, kjer bodo sodelujoči vzgojitelji in učitelji predstavili svoje primere dobrih praks, prisluhnili pa boste lahko tudi zanimivim predavanjem.

Konferenca bo potekala **29. 30. in 31. maja** v popoldanskem času (od 16. ure dalje) - program konference je objavljen na povezavi <https://ekosola.si/vabilo-mednarodna-spletna-konferenca-gozd-nas-vsezivljenjski-ucitelj/>

V kolikor vas tema zanima in bi se nam želeli pridružiti, se lahko registrirate najkasneje do 25. maja na povezavi: <https://ekosola.wufoo.com/forms/zn40c4d1fte6k5/>

Srečanje bo potekalo v angleškem jeziku, za prisotnost na vseh treh srečanjih pa lahko prejmete potrdilo o udeležbi, ki ga lahko uveljavljate za napredovanje.

Vabljeni!

Co-funded by
the European Union

POVABILO SLUŠATELJEM NA MEDNARODNO KONFERENCO

10. junija 2023 na Osnovni šoli Leskovec pri Krškem organiziramo mednarodno konferenco **»EKOŠOLE IN TRAJNOSTNI RAZVOJ«**, kjer bodo sodelujoči vzgojitelji in učitelji predstavili svoje primere dobrih praks, prisluhnili pa boste lahko tudi drugim zanimivim predavanjem. **Program konference**

Predstavitve bodo potekale v sekcijah in glede na prostorske omejitve v posamezni sekciji bomo upoštevali prijave do zapolnitve prostih mest. Prijavite se na povezavi <https://ekosola.wufoo.com/forms/zkghvmlfxda84/>

Ker bo konferenca potekala cel dan, je vmes predviden tudi čas za kosilo. Ponujamo vam možnost, da se prijavite na kosilo, ki ga bodo postregli v jedilnici šole (catering - samopostrežni bife). **Kosilo:** pečeni piščančji ražnjiči, piščančji medaljončki, ocvrte morske kozice, ocvrte sirove kroglice, kroketi, ajdova kaša z gobicami, zelenjavni riž, kuhana zelenjava, narezana sveža zelenjava (paradižnik, paprika), kruh. **Cena kosila: 12 €**

Na kosilo se je potrebno prijaviti najkasneje do petka, **19. maja** na povezavi: <https://ekosola.wufoo.com/forms/znmuwcc1y484mz/>

OPOMNIK - rok za oddajo poročil v Ekoportalu je 31. maj 2023

Za pridobitev zelene zastave za šolsko leto 2022/2023 je potrebno v Ekoportalu izpolniti sedem korakov.

Prve tri korake ste izpolnili že na začetku šolskega leta, ob koncu leta pa morate izpolniti še:

- 🔗 4. korak – Nadzor in ocenjevanje (poročilo za vsak posamezni projekt),
- 🔗 5. korak – Kurikulum,
- 🔗 6. korak – Obveščanje in ozaveščanje,
- 🔗 7. korak – Ekolistina.

Prosimo, da se držite roka za oddajo poročil. [Več](#)

PREDSTAVITVE PRIMEROV DOBRIH PRAKS NA LETNI KONFERENCI KOORDINATORJEV PROGRAMA EKOŠOLA

21. avgusta 2023 za vrtce in 22. avgusta 2023 za šole in fakultete

Rok prijave: 31. maj 2023

Letošnja konferenca koordinatorjev programa Ekošola bo v Kongresnem centru Terme Čatež 21. avgusta (za vrtce) in 22. avgusta (za šole in fakultete). Ponujamo vam možnost, da predstavite čim več dobrih praks ter s tem izmenjate svoje izkušnje in zamisli, ki bodo vas in druge koordinatorje ter njihove sodelavce

spodbudile k nadaljnjemu uspešnemu delu v programu Ekošola.

Kako lahko sodelujete?

Na kratko **opišite projekt/dobro prakso vaše ustanove iz šolskega leta 2022/2023**, za katerega menite, da je lahko v pomoč pri snovanju projektov drugim ustanovam (zaradi vsebine, aktivnosti, rezultatov ali pa zaradi načina, kako vam ga je uspelo izvesti v ustanovi ali v sodelovanju z zunanjimi izvajalci, v lokalnem okolju ali širše).

Dobro prakso prijavite prek spletnega obrazca <https://ekosola.wufoo.com/forms/zet4ak31cs0umg/>

VŠEČKAJTE IN DELITE: program Ekošola na Facebooku

V programu Ekošola si prizadevamo, da vas ažurno in pravočasno obveščamo, napovedujemo in vabimo. Spletna stran www.ekosola.si je že vrsto let osrednje mesto, kjer so zbrane celovite informacije, gradiva, povezave in navodila. Upamo pa, da ste opazili, da smo zelo aktivni tudi na Facebooku. V prihodnje bomo del obveščanja prek elektronske pošte preusmerili na družbena omrežja, zato vas vabimo, da všečkate <https://www.facebook.com/ekosola> in redno spremljate objave.

Ekošola
1,5 tis. všečki • sledilci: 1,6 tis.

[Pokličij zdaj](#) [Všečkano](#) [Pošlji sporočilo](#)

Sodelujte v majski nagradni igri na Facebooku 😊

Kaj morate storiti? Všečkajte profil <https://www.facebook.com/ekosola> in objavo **Program Ekošola nagrajuje** ter odgovorite na zastavljeno vprašanje in delite objavo z vsaj tremi prijatelji, ki jim ravno tako privoščite simbolično nagrado. **Konec maja** bomo objavili imeni dveh srečnejšev, ki bosta prejela dežnik programa Ekošola in vrečko presenečenja.

Nagrajenca meseca aprila sta: **Danica Volčini in David Vodušek**. Iskrene čestitke!